

CONSTANȚA DUMITRIU

PEDAGOGIE

FUNDAMENTELE PEDAGOGIEI. TEORIA ȘI
METODOLOGIA CURRICULUMULUI

EDITURA „ALMA MATER” BACĂU

2007

CUPRINS

Cuvânt înainte

7

Partea I

FUNDAMENTELE PEDAGOGIEI

Capitolul 1

Pedagogia – știință a educației	10
1.1. Geneza și constituirea pedagogiei ca știință	10
1.2. Identitatea domeniului de studiu – educația	13
1.3. Trăsăturile definitorii ale fenomenului educațional	15
1.4. Funcțiile educației	16
1.5 Structura acțiunii educaționale	17
1.6. Formele educației	18
1.7. Sistemul științelor educației	22
1.8. Educația și provocările lumii contemporane	23
1.9. Educația permanentă	29
1.10. Aplicații	32
1.11. Evaluare – propuneri de itemi	33
1.12. Modalități de elaborare și evaluare a portofoliului	35
Bibliografie	36

Capitolul 2

Cercetarea pedagogică	37
2.1. Specificul cercetării pedagogice	37
2.2. Nivelurile și / sau tipurile cercetării pedagogice	39
2.3. Etapele cercetării – prezentare generală	44
2.3.1. Alegerea și formularea problemei de cercetat	49
2.3.2. Documentarea	51
2.3.3. Precizarea obiectivelor și formularea ipotezei	54
2.3.4. Aplicarea metodelor și tehnicilor de colectare a datelor	56
2.3.5. Prelucrarea, analiza și interpretarea datelor	82
2.3.6. Formularea concluziilor	83
2.4. Aplicații	84
2.5. Evaluare – propuneri de itemi.	84

2.6. Modalități de elaborare și evaluare a portofoliului	86
Bibliografie	86

Capitolul 3

Dimensiunile / componentele educației	87
3.1. Educația intelectuală	88
3.1.1. Definirea educației intelectuale	88
3.1.2. Principiile educației intelectuale	89
3.1.3. Obiectivele educației intelectuale	89
3.1.4. Conținutul educației intelectuale	92
3.1.5. Metodologia educației intelectuale	93
3.2. Educația morală	93
3.2.1. Definiția educației morale	93
3.2.2. Principiile educației morale	93
3.2.3. Obiectivele educației morale	94
3.2.4. Conținutul educației morale	95
3.2.5. Metodologia educației morale	95
3.3. Educația estetică	96
3.3.1. Definirea educației estetice	96
3.3.2. Principiile educației estetice	97
3.3.3. Obiectivele educației estetice	98
3.3.4. Conținutul și metodologia educației estetice	99
3.4. Educația fizică	100
3.4.1. Definirea educației fizice	100
3.4.2. Principiile educației fizice	101
3.4.3. Obiectivele educației fizice	101
3.4.4. Conținutul educației fizice	103
3.4.5. Metodologia educației fizice	104
3.5. Educația tehnologică	104
3.5.1. Definirea educației tehnologice	104
3.5.2. Principiile educației tehnologice	106
3.5.3. Obiectivele educației tehnologice	106
3.5.4. Conținutul educației tehnologice	108
3.5.5. Metodologia educației tehnologice	109
3.6. Aplicații	109
3.7. Evaluare - propuneri de itemi	110
3.8. Modalități de elaborare și evaluare a portofoliului	113
Bibliografie	113

Partea a II-a

TEORIA ȘI METODOLOGIA CURRICULUMULUI

Capitolul 4

Finalitățile educației. Ideal, scopuri, obiective	115
4.1. Definirea și analiza conceptelor	115
4.2. Taxonomia finalităților. Criterii și sisteme de referință	118
4.3. Operaționalizarea obiectivelor educaționale	124
4.4. Aplicații	127
4.5. Evaluare – propuneri de itemi	129
4.6. Modalități de elaborare și evaluare a portofoliului	131
Bibliografie	131

Capitolul 5

Probleme teoretice și metodologice ale curriculumului	132
5.1. Delimitări conceptuale	132
5.2. Componente	133
5.3. Concepte cheie	134
5.4. Tipuri de curriculum	136
5.5. Surse generatoare în elaborarea curriculumului. Criterii de selecție	140
5.6. Relația obiective, conținuturi, strategii de predare-învățare-evaluare	143
5.7. Obiectivarea conținuturilor în documentele școlare. Metodologia aplicării lor în școală	145
5.7.1. Planul-cadru de învățământ	145
5.7.2. Programele școlare	146
5.7.3. Manualele școlare	154
5.8. Orientări și practici noi în organizarea curriculumului	156
5.8.1. Monodisciplinaritatea	157
5.8.2. Pluridisciplinaritatea	158
5.8.3. Transdisciplinaritatea	158
5.8.4. Interdisciplinaritatea	158
5.8.5. Organizarea modulară a conținuturilor învățământului	160
5.8.6. Organizarea integrată	164
5.8.7. Organizarea diferențiată și personalizată a conținuturilor	165
5.9. Aplicații	169
5.10. Evaluare – propuneri de itemi	170
5.11. Modalități de elaborare și evaluare a portofoliului	173
Bibliografie	173
Bibliografie generală	175